

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský oběžník
Československého svazu křesťanských pracujících
Švýcarska

1971 - Červen - Číslo 6

JEDETE NA DOVOLENOU?

Léto je odedávna obdobím prázdně a cestování. S pokrokem techniky se jezdí stále dále. Celé rodinky opouštějí svá sídliště s prostředím všedních dní a hledají, kde se dá, co ještě neviděly, kde se ještě nekoupaly, co ještě nejedly. Hledají změnu.

Švýcarský historik a starší generaci z války známý rozhlasový komentátor J.R.von Salis uvádí svou knihu Schwierige Schweiz citátem z Chateaubrianda. Pochází z roku 1832, kdy tento francouzský básník navštívil tehdy revolučně neklidné Švýcarsko. "Co chce vlastně Švýcarsko? Svobodu? Tu má přece již čtyři sta let! Rovnost? Vždyť ji má! Republiku? Vždyť to je forma jeho státního zřízení! Snížení daní? Vždyť skoro žádné neplatí. Co to tedy vlastně chce? Chce změnu - to je zákon všech živých bytostí."

Změna je touhou nejenom lidí utlačených a nebohých, kteří se chtějí mít lépe. Je obecnou touhou každého člověka - i takového, který si to ani neuvědomuje.

Sv. Augustin, křesťanský filosof 4. století konstatuje: "Bez změny by nebylo ani času." Dodejme, že beze změny by člověk ani nevěděl, že žije. Potřeba změny je to, co prohání dovolence po silnicích a mořích světa. Přirozená a takřka zákonitá potřeba změny, potřeba něčeho nového, je ale zajisté též podstatou generačního problému, odporu proti tvrdošíjnému konservativismu, mnoha sympatií a antipatií - ale i mnoha ukvapeností a rebelií současnosti, na příklad studentských, nad nimiž jinak zůstává rozum stroze ekonomicky a politicky uvažujícího člověka stát.

I v případech nikoliv takhle mimořádných je však dobře přiložit stupnici hodnot. Někdo dokáže nové jen přijímat a jím se těšit - jiný je umět tvořit. Pro sebe - i pro druhé. Podle pravidla je tohle víc. Je k tomu třeba určitých schopností, ale především je to třeba chtít.

Radošného pocitu vykořisťování dala, pod něž se mohou jaksi podepsat, je možnost dopřát i o prázdninách. Dejme tomu takto. Kolik lidí neví o naší vlasti nic anebo velmi málo! Kolik jich má o ní zkreslené představy! A kolik jich má zkreslené představy i o jiných věcech?!

Až budete obdivovat krásy cizích zemí nezapomeňte tedy na dar řeči - byť sebe lámanější. A všude pěkně pozdravujte.

Z P R Á V Y Z Č S K P

oo Výroční s h r o m á ž d ě n í d e l e g á t ů , nejvyššího to orgánu našeho svazu, se konalo v sobotu 5. června v sále Caritas v Curychu. Delegátů přišlo 21. Dět se omluvilo. Jako hosté byli přítomni Dr. Casetti za CNG, H. Hess za CMV a předseda VChP R. Jost. Shromáždění předsedal Ing. Husák.

Po přečtení zápisu o valné hromadě z loňského 9. května podal předseda zprávu o dosavadní činnosti. Činnost svazu je celkem známa ze zpráv v členských oběžnících. Oceněna byla skutečnost, že svaz plní beze zbytku především své základní povinnosti, t. j. poskytování členům ochrany na pracovišti, právní ochrany v pracovním poměru a právních porad. Zdůrazněna byla práce právní služby, která vyřídila již na 300 případů - a dobře fungující rámcová smlouva s CKUS, podle níž bylo mnoho členů nemocensky pojištěno za podmínek jinde neuskutečnitelných. Velikou měrou tu svaz vděčí nezištné a kamarádské pomoci sekretářů CMV a CNG - a příkladné dobrovolné práci některých členů. K pozitivním výsledkům uplynulého roku patří i poměrně živá činnost společenská, kulturní a více méně politická. Svaz měl ke konci května 294 členů, z toho v místní skupině Curych 97, Winterthur 76, Basilej 37, Brugg 21 a jinde 63.

Po přijetí zprávy o činnosti byla schválena též pokladníková zpráva o stavu financí ke konci kalendářního období 1970, t. j. k 31. 12. 70, doložená zprávou účetní revisní komise. Celkový příjem 1418,30 sfr, vydání 610,65 sfr, stav 807,65 sfr. Shromáždění poté rozhodlo o zřízení ústředního podpůrného fondu. Byla ustavena 7-členná komise, která vypracuje jeho statut.

Důležitá usnesení vyplynula z další diskuse o podaných návrzích. Předepsanou většinou byl přijat návrh na změnu článku 10. stanov o členských příspěvcích. V příslušném usnesení se praví:

S ohledem na to, že finanční situace mnoha českých a slovenských rodin, přišedších do Švýcarska po srpnu 1968, není stále ještě bez problémů, budou vybírány členské příspěvky takto:

- U mužů - v 1. roce členství jako doposud měsíčně -2 sfr
- v dalších letech, počínaje rokem 1971, vždy o 1 sfr měsíčně více, až do plného příspěvku měsíčně 5 sfr
- U žen, které jsou rodinnými příslušníky mužských členů svazu, bude činit příspěvek bez ohledu na počet let členství měsíčně jen 1 sfr
- U žen, které nejsou rodinnými příslušníky mužských členů svazu, bude příspěvek činit
 - v prvním roce členství měsíčně 1 sfr
 - v dalších letech, počínaje rokem 1971, vždy o 1 sfr měsíčně více, až do plného příspěvku měsíčně 3 sfr

Kromě návrhu na úpravu příspěvků byl přijat též návrh na výzvu všem členům, aby každý získal mezi svými přáteli svazu alespoň jednoho dalšího člena.

Závěrem byl shromážděním delegátů schválen návrh rozpočtu na rok 1971 a program další činnosti. Příjmy svazu pocházejí i v tomto roce převážně z velmi nízkých členských příspěvků (Švýtari platí svým odborům 7 až 10 sfr měsíčně!) a stačí tudíž jen na nejnútnejší výdaje. Základní činnost, včetně vydávání členských oběžníků, umožní však i nadále nezištná pomoc sekretariátu CMV a CNG, poskytovaná zdarma - a ovšem také další dobrovolná

práce jeho vlastních činovníků. Apeluje se na všechny dosud neangažované členy, kteří mají ve spolkové práci určité zkušenosti, aby se k ní přihlásili. Jen tak bude možno rozvinout naplno vše, k čemu má svaz předpoklady a možnosti. Podle závěrečných slov předsedy jde tu zvláště o činnost na poli ideologickém a kulturním.

Shromáždění, které mělo velmi živý průběh, ukončily pozdravné projevy hostů, kteří upřímně ocenili vykonanou práci a popřáli svazu mnoho zdaru do dalšího roku.

- oo Schôdzku "Klubu technických a vedeckých pracovníkov" nebolo už možné zvolat pred prázdninami. Zídem sa až v októbri, na prvom jesennom diskúznom večere.

- oo Hnutí ČS. Křesťanských demokratů v exilu konalo svůj 11. sjezd, jak oznámeno v minulém čl. obežníku, o svatodušních svátcích v Königsteinu u Frankfurtu n. M. Zúčastnili se jej i zástupci našeho svazu jako organizace sprátené a spolupracující.

Znova byl na něm především opakován požadavek "Neutrality pro Československo" vytýčený již na sjezdu v Pasově 1968, dva měsíce před sovětskou invasi- a tehdy také spontánně přijatý doma. Jako odpověď současně konanému sjezdu KSČ se potom v Königsteinu rozvinul v řadě referátů, vyvrcholených projevem předsedy J. Kusého, obraz trestných činů, spáchaných komunistickou stranou na čsl. lidu za 50 let její existence. Shodou okolností se dopouštěla činů, kvalifikovaných v normálním světě jako velezrada, znova vždy téměř přesně po 10ti letech.

Poprvé na konci první světové války, když tehdejší čs. komunisté zběhli v Rusku z legií a dali se do služeb rudé armády, vydavši rozkaz střílet do československých legionářů.

Po druhé v roce 1929, kdy Klement Gottwald prohlásil 21. prosince v čsl. Národním shromáždění: "My jezdíme do Moskvy, abychom se tam učili od ruských bolševiků, jak vám "vlastencům" zakroutit krky. Neustoupíme ani o krok. Budeme tento stát rozkládat až do jeho úplného zničení."

Po třetí v roce 1939, když exilová vláda v Londýně vyhlásila všeobecnou mobilisaci v cizině dosažitelných občanů ale komunisté odmítli do čsl. zahraničních jednotek nasloupit.

Po čtvrté komunistickým pučem v únoru 1948, znamenajícím opět konec samostatnosti a občanských svobod.

A po páté v roce 1968.

- 88 Tradiční vzpomínka u Husova kamene v Kostnici se tentokrát konala 4. července. Po úvodním slovu Bratra Pittra z Curychu promluvil člen našeho svazu Dr. Marek z Bernu. Jeho hluboce procítěnému projevu, plnému myšlenek, vnášejících do staré problematiky zcela nová spojení s naší dobou, naslouchalo přes 200 účastníků.

- oo SEMINÁR S KŘESŤANSKO-DEMOKRATICKOU PROBLEMATIKOU usporiada študijná skupina nášho zväzu v októbri v Zürichu.

- oo Medzinárodného zjazdu mládeže na Svatodušné sviatky vo Wildhause, o ktorého pripravách boli podané podrobné informácie v druhom čl. obežníku, sa zúčastnila aj československá skupina. Škoda, že bola len malá.

- oo UDALOSTI 21. AUGUSTA 1968 budú vo Švajčiarsku spomenuté rôznym spôsobom. V Zürichu napr. pripravujú spolky spolu s ČSKP prehlásenie do tisku a leták. Zúčastnite sa, pokiaľ je vám to možné, všetkých akcií. Prispejte k ich účinnému priebehu a k tomu, aby sa pri nich čo najviac ľudí dozvedelo čo najviac pravdy.

Ú V A H Y - D O K U M E N T Y

ZNAMENÍ DOBY.

"Musíte se naučit poznávat znamení doby".

/A.Solženicyn -"První kruh"./

Komunismus je jedním z projevů krise našeho věku. Zdůrazňovat v boji proti němu jen jeho nelidskost je tedy trochu málo. Asi jako bojovat proti rakovině aspirinem. Komunismus tu není bez důvodů. Má hluboké kořeny a jeho porážka bude možná teprve tehdy až se na tyto kořeny sáhne.

Ruský exulant a filosof N.Berdajev vysvětlil ve své knize "Les Sources et le sens du comunisme russe" znamenitým způsobem jak duchovní krise v Rusku a různé evropské myšlenkové proudy 19.století vedly k ruské komunistické revoluci. Berdajev zemřel v Paříži v r.1948. Jeho historická analýsa důvodů, které vedly v Rusku ke komunismu, však platí stále. Sleduj me s ním tento pohnutý běh událostí.

Na začátku dějin evropského Ruska, po pádu Byzance, t.zv. "druhé Ríma", převzala Moskva duchovní vedení pravoslavného světa. Tehdejší situaci charakterisuje víra v mesiánské poslání Ruska, ve "svatou Rus", duchovní ztotožnění, přehnaný dogmatismus, církevní služebnickování státní moci, staletí trvající izolace od západního křesťanstva-a na druhé straně mystické sklony ruského člověka a jeho ochota přinášet oběti. Trvalo až do druhé poloviny 17.století.

Sedmnácté století vneslo do tohoto stavu první otřesy. Nejprve rozkolem starověrců 1667. Pak následovala vláda Petra Velikého/1682-1725/, panovníka, který "otevíral okna na Západ", zavedl mnoho reforem. odmítl však zrušit nevolnictví.

Osmnácté století přineslo především založení moskevské university. Šlechta žíznila vdechovala myšlenkové proudy evropské a podléhala hlavně vlivům Voltaireovým a myšlenkám zednářským. Prostý lid však žil starým náboženským a duchovním stylem.

V devatenáctém století se projevoval vliv současných západních ideových proudů na ruské šlechtě ještě silněji.

Hlavně po Napoleonově invazi. Myšlenková propast mezi vzdělanou šlechtou, západnický přibarvenou, a ruským lidem rostla a Rusko bylo jedinou zemí na světě, kde koexistovalo 14.a 19. století. Šlechtě patřily rozsáhlé statky podle římskoprávního pojetí soukromého vlastnictví jakožto absolutního panství nad věcí, což je pojetí nekřesťanské. Naproti tomu mužik věřil, že půda patří Bohu a veškeré plody má dostat ten, kdo na půdě pracuje. Povalečská šlechta postupně ztrácela víru i národní ruský charakter a její intelektuální výše nebyla příliš valná.

Mezi šlechtou a lidem se tvořila nová vrstva, skupiny intelektuálů. Ty však byly bohužel také příliš odloučeny od lidu. I tato inteligence, které se zhroutily staré ruské představy a ideály "třetího Ríma" hledala inspiraci v západním světě a v podstatě reagovala dvojím způsobem. Západníci ochotně přijímali evropské myšlenkové směry, zatím co slavofilové byli málo nadšeni evropskými duchovními zmatky a atheistickými tendencemi. Proto začali snít o slovanské duši ruského lidu jakožto záchraně Ruska. Rousseauovy iluze o lidské přirozenosti, které neznaly reálnost křesťanské nauky o sklonu člověka ke zlému jako následku t.zv.prvotního hříchu, romanticky zabarvené nacionální směry západu, to vše podporovalo slavofilský nacionální mysticismus.

Všimněme si některých vůdčích osobností těchto hlavních skupin ruské inteligence 19.století a několika jejich hlavních značek, které jsou důležité pro náš problém.

Slavofilové netvořili homogenní skupinu. Pravoslaví však bylo pro ně hlavní věcí. Věřili v mužíka a chtěli jej vymanit z rukou všemocné vládnoucí vrstvy. Moc byla pro ně hříchem, byli proti vlastnictví v pojetí římskoprávním, vlastnictví nebylo pro ně "svatým právem" a důsledně odmítali buržoasní civilizaci.

N.Karamzin/1826/ byl proti konstitučnímu zřízení jak se vyvíjelo na Západě. Ivan Kirevský/1856/ věřil, že křesťanství v Rusku je čistší než jinde, byl proti západním vlivům a pro KOMUNÁLNÍ vlastnictví půdy. A.Chomyakov/1860/ věřil v pravoslaví a v mírumilovnost Slovanů, a idealisoval minulost, vyzýval k modlitbám za hříchy přítomnosti a v porážce na Krymu viděl trest vyšší spravedlnosti. K.Aksakov/1860/ se obával, že evropské myšlenkové proudy vedou ke zničení svobody. Ivan Aksakov/1886/ poukazoval na dekadenci Západu.

Západníci nebyli také hnutím homogenním. Patřili k nim liberálové, populisté, ale také nihilisté, stoupenci ruského socialismu i anarchisté.

Populisté věřili celkem naivně v ruského mužíka. Anarchisté bojovali proti zbujelé státní moci. Nihilisté snili o osvobození jedince od povinností a to jak od povinností ke státu, tak také k rodině a k církvi a hlásali, že je nutno nejdříve zničit základy existující společnosti, a to násilím. Nihilismus popírá Boha, který stvořil svět, ve kterém je tolik zla, projevuje se jako materialismus a jako boj proti historickým tradicím, jako revolta proti dekadentnímu pravoslaví a jako reakce proti povrchnímu a nedůslednému praktikování křesťanství. Ideály nihilistické byly čistě pozemské a byly zaměřeny na socialismus. Různé směry se u jednotlivých osobností zpravidla prolínaly.

P.Čadajev/1856/ kritisoval kulturní izolaci Ruska, odsuzoval pravoslaví, nedalo Rusku správnou duchovní základnu, věřil, že tragická historie Ruska by měla být poučením pro celý svět a byl přesvědčen, že Rusko má poslání vyřešit sociální otázku, kterou Západ nevyřešil. Alexandr Hercen/1870/ věřil v ideály francouzské revoluce, byl ovlivněn Hegelem a Feuerbachem, pohrdal buržoasií a monarchií, a z exilu propagoval zrušení nevolnictví. Po zrušení nevolnictví v r.1861 propagoval konstituční práva, společné vlastnictví půdy a lidovou samosprávu. Byl silně ovlivněn francouzským socialismem, ale marxismus mu byl cizí, stejně jako náboženství. Hercen je jedním ze zakladatelů populismu. Nevěřil, že liberalismus se může ujmout v Rusku. M.Bakunin/1876/ šel dále než většina západníků. Studoval v Berlíně, v Paříži, byl také v Praze, bojoval proti moci státní i církevní a věřil, že je nutno nejdříve zničit existující řád a pak teprve budovat řád nový. Účastnil se revolučního hnutí ve Francii v r.1848, polského povstání v r.1863, spolupracoval s italskými revolucionáři do r.1868. Byl proti demokracii a přijal mnohé myšlenky Proudhonovy. S Marxem se rozešel a Marx jej silně odsuzoval. Stát podle Bakunina je výtvozem německého myšlení a je zdrojem zla. Bakunin je proti vědě, ač je jinak ovlivněn A.Comtem. Hlásá návrat k lidu a je ho možno označit jako anarchistu kolektivistického nebo komunistického. Marx byl ovšem podle něho etatista. Černičevský tvrdil, že náboženství zaujalo posici na straně sociální nespravedlnosti. Svým utopickým socialismem se stává předchůdcem socialismu marxistického, tedy komunismu, a hlásá, že revoluční transformace je nutná.

Pissarev byl prorokem vulgárního materialismu, nepřitelem estetiky a umění: "pár bot má větší cenu než Shakespeare". Bělinský byl silně ovlivněn Hegelem, ideologem pruského imperialismu. Jeho hledání pravdy a spravedlnosti je opravdu dramatické. Vyšel z idealismu, prošel obdobím zoufalství, stal se revolučním socialistou a atheistou. Hlásal nové pojetí kolektivity, kde osoba má mít zaručena určitá práva. Bojoval proti abstraktnímu idealismu, neboť "co pomůže žít pro abstraktní ideály, když individuum trpí". Zdůrazňoval silně nutnost sociálního zaměření: "Sociálnost, sociálnost neb smrt"! Je zajímavé, že jak Černičevský tak i další myslitel Dobroljubov studovali v pravoslavném semináři a zběhli. Byla to revolta proti dekadentnímu křesťanstvu, které se nestaralo o druhou část prvního a největšího přikázání - milovat bližního svého jako sebe, - a proto selhalo v řešení sociální otázky. Mezi anarchisty je možno zařadit také dříve zmíněného K. Aksakova.

Úsilovné hledání a nemožnost dostat se z myšlenkových zmatků je u mnoha myslitelů přímo hmatatelná. Lavrov upozorňoval na to, že vzdělanci selhali ve své povinnosti k lidu. Tkačev nevěřil v demokracii, ale ve vládu menšiny nad většinou, byl teoretikem revoluce a stal se v tomto ohledu předchůdcem Leninovým. Byl přesvědčen, stejně jako Lenin, že je nutno použít násilí. Tkačev, podobně jako Lenin, nechtěl zničit stát, ale chtěl jej převzít a přetvořit na instrument revoluce. Jeljabov prohlašoval, že víra bez skutků je mrtvá a že křesťané mají tedy povinnost bojovat za sociální spravedlnost. Západníci i slavofilové odmítali přítomnost, která byla pro ně nepřijatelnou a nesnesitelnou. Oba směry reagovaly herealisticky. Západníci idealisováním Západu a slavofilové idealisováním ruské minulosti a ruského mužika.

I když se myšlenkové školy prolínají, několik myslitelů se nedá zařadit do žádné skupiny. Nejvýznamějším z nich je Vladimír Solovjev, křesťanský filosof, který v jednom období inklinoval ke katolickému křesťanství. Solovjev věřil v možnost humanity, zbožštěné v tomto světě. Rusko je podle něj povoláno, aby uskutečnilo sociální ideál. Solovjev později ovšem propadá skepsi.

Dobrynin ukazatelem stavu ruské inteligence v 19. století je tehdejší ruská literatura. Spisovatelé ve své básnické visi, ve svém intuitivním pochopení skutečnosti, upozorňují na blízkost katastrof. Možno říci, že velcí ruští spisovatelé nevěřili v buržoasní základy civilizace a velmi je znepokojovala předtucha blížících se pohrom.

Puškina pronásledovala představa Ruska opuštěného a propadlého zlu; cítil, že duch klamu a lži trýzní Rusko a proto hledal záchranu v křesťanství. Byl ovšem obráncem existujícího řádu i když u něj najdeme také revoluční prvky. Tolstoj neprojevoval profetickou visi, byl však revolucionářem svého druhu. Odsuzoval nespravedlnost, byl anarchistou, odmítal organizaci i techniku a učil, že člověk má poslouchat pouze zákonů Božích a ne lidských a silně odsuzoval vládnoucí kruhy. Dostojevský je revolucionář, který chce revoluci s Bohem a ne proti Němu. Byl proti atheismu, socialismu, lze jej však nazvat socialistou náboženským. Dostojevský nehájil buržoasii, byl revoluční, ale byl také v určitém smyslu konservativní. Jeho theokratická utopie měla být systémem, který by vystřídal buržoasní ekonomismus. Leontějev věřil původně v možnost specifické ruské kultury, později však ztratil své iluze, předvídal narození Antikrista v Rusku a komunistickou revoluci nejdříve v Rusku, pak v Asii a konečně v Evropě. Měl hrůzu z kapitalismu a doporučoval, aby se předešlo krvavé revoluci komunistické tím, že by byl komunismus nadekretován shora carskými nařízeními a tak zaveden cestou nekrvavou.

N.Fedorov nenáviděl kapitalismus, byl věřícím pravoslavným křesťanem, v návrzích na řešení sociální otázky se hodně blížil komunismu a byl tedy jakýmsi náboženským komunistou slavofilsky orientovaným. Zdůrazňoval nutnost překlenout propast mezi inteligencí a lidem. Básník A-Blok/1921/ vyjádřil svou beznaději a své předtuchy slovy: "Slyším trumpety tatarské, vidím nad Ruskem metly barbarské v dáli osudu a nezměrné požáry bez konce",

Všeobecně možno říci, že ruští spisovatelé cítili, že jejich civilisace a jejich společenský systém nespočívají na dobrých základech, že poměry jsou opravdu neudržitelné a tušili blízké katastrofy. Sociální problematiku považovali za velmi palčivou, neviděli však reálnou možnost řešení.

Do tohoto stavu tedy vstoupili na konci 19.století marxisté. První osobnost tu byl Plechanov, původně západník hlásající osvětu a evoluci. V r.1898 založil ruskou sociální demokracii, kterou v r.1903 ovládla většina vedená Leninem/bolševici/, zatímco se menšina pod vedením Plechanova odtrhla /menševici/. Co pak následovalo je již známá historie t.zv. velká říjnové revoluce, resp.příprava k ní.

Marxistická skupina nevěřila již v mužíka jako výtvar ideální minulostí, ale přijala Marxovo pojetí proletariátu a jeho mesiánského poslání, které v Rusku ovšem navazovalo na staré mesiánské sny "třetího Říma". Mesiánské poslání spočívalo nyní v tom, že vykořisťování člověka člověkem mělo být odstraněno revolučním aktem proletariátu, a to bez mravní proměny příslušníků proletářské třídy. Šlo o slepou víru, že odstraněním soukromého vlastnictví výrobních prostředků bude člověk automaticky přetvořen na tvora nesobeckého. Zapomělo se ovšem na možnost vykořisťování člověka státem a stranou a také na to, že vykořisťování je v podstatě problém mravní, který nemůže být vyřešen mechanicky pouhou změnou vládního a hospodářského systému bez mravní obrody vnitřní.

Historie ruské inteligence 19.století byla bohužel přípravou na příchod komunismu. Jeho odpůrci byli naprosto sterilní. Říjnová revoluce byla soudem nad křesťany, kteří udělali z křesťanství karikaturu tím, že ignorovali sociální etiku.

Komunismus využil a zneužil touhy ruského lidu po spravedlnosti, mystického mesianismu, utopické slabosti populistů a slavofilů, desorientace západníků a zrady vzdělanců, kteří nebyli schopni ideově vést lid. Propast mezi lidem a administrativní elitou byla překlenuta komunisty, ovšem jen terorem a násilím. Sen o říši "třetího Říma" byl vystřídán mystikou Třetí internacionály a hospodářských pětiletok. Jedna falešná mystika byla vystřídána jinou.

V místech, kde se neuskutečnilo bratrství křesťanské hlásala komunistická strana mythus bratrství socialistického. Největší ilusí ovšem bylo úsilí uskutečnit bratrství mocí-a dokonce násilím, což je přehlédnutím základního faktu, že bratrství je kvalitou mravní, které lze dosáhnout jen rozvojem duchovních sil. Atheismus a materialistický komunismus jsou klimatem přímo nepřátelským pro pěstování pravého bratrství. Naivní představa komunistické mythologie, že v továrnách kapitalismu se zrodí nový kolektivní člověk, a pak že v továrnách zestátněných vyroste automaticky člověk, který nebude již nakloněn ke zlému, je příliš vzdálena realitě života. Není proto průkaznějšího dokumentu nežli historie našeho století. A jaký závěr a poučení z tohoto stručného přehledu pro nás?

Ruská inteligence 19.století viděla neúnosnost poměrů v Rusku a hledala inspiraci a řešení na Západě. Slavofilové poznali, že tam řešení nenajdou a proto se je snažili najít doma idealisováním minulosti a sny o mužíkovi. Západníci našli v Evropě hlavně Voltaireův atheismus, Hegelův etatismus, Feuerbachovu nauku, že křesťanství je jen produktem lidského vědomí v dialektickém procesu, Humeův empirismus vedoucí k idealistickému pozitivismu a skepticismu, Rousseauovu víru v člověka od přírody dobrého, Saint-Simonův utopický socialismus, Proudhonův syndikalismus a mutualismus, Kantovu nauku o nepoznatelnosti věci o sobě a konečně Marxův dialektický materialismus.

Na mnoho sekt rozložené evropské křesťanstvo, prožívající období krisí a defenzivních posic, nebylo schopné být ruské inteligenci ukazatelem správné cesty. Velká sociální encyklika Lva XIII. /Rerum novarum/ vyšla až v r.1891.

Dnes je situace vlastně obdobná. Ruská nekomunistická inteligence již nevěří v komunismus, ale odmítá i ekonomický liberalismus. Ruská problematika, zděděná po 19.století není stále ještě dořešena.

Komunismus je dnes ale již problémem světovým. Také poměry v Jižní Americe a Asii jsou nadále neudržitelné. Stejně jako tomu bylo v 19.století v Rusku. Také zde se cítí potřeba naprosto nového sociálního řádu.

Je neplodné a neúčinné zaujímat odmítavé stanovisko k ruskému lidu, zejména k jeho nekomunistické elitě, žijící přímo v Rusku. Je příliš pohodlné poukazovat na ruský imperialismus, orientální krutost, despotismus a "potatarštěný charakter". Nedávno zveřejněný program podzemního hnutí ruských demokratů ukazuje, na jak vysokém stupni dnešní ruská nekomunistická inteligence uvažuje. Proti západní má dokonce i několik výhod. Nebrzdí ji konservativní bohatci, neztratila starý ruský smysl pro přinášení obětí je-li to třeba, a je zásadně proti etatismu, zbujelé státní moci. Naproti tomu na západě socialisté i liberálové pomáhají naopak budovat všude byrokratická unifikovaná monstra, v nichž je čím dále tím méně místa pro svobodné lidské individuum.

V krátkých obdobích uvolnění v Rusku i v Československu měla inteligence těchto zemí možnost se poohlédnout po západních zemích a hledat tam inspiraci. A stále ji tam hledá a bude hledat. A tu bychom měli my tu na západě zavčas poznat ono Solženicinovo "Znamení doby" a měli bychom být schopni podat pomocnou ruku. Alespoň s promyšlenou koncepcí, s konkrétními návrhy, s náměty a s povzbuzením.

Podle S.HOF.

X X X X X X X X

Lék proti individualistickému zneužívání soukromého vlastnictví musí být hledán ne v jeho zrušení, nýbrž naopak v všeobecnování a v popularizování oněch ochranných záruk a výhod, jež vlastnictví skýtá lidské osobě. Je třeba dát každé lidské osobě skutečnou a konkrétní možnost, jak dosáhnout výhod soukromého vlastnictví pozemských statků (je-li toho třeba, pak i vhodným kolektivizováním), neboť zlo je v tom, že tyto výhody jsou vyhrazeny jen malému počtu privilegovaných.

Do Tváře země, na které žijeme, stejně jako všech ostatních Světů, jsou vryty stopy Svrchovaného nesmazatelně; ony svědčí o Původci a Tvůrci Všemíra zcela jednoznačně a jasně. Pán vtiskl Tvůrčím aktem Svou stopu všemu, co jest, Ona je nesmazatelná, věčná, nelze ji zatajit a nelze ji zničit. Duch ovládá Hmotu a ona Mu poslušně ustupuje; tak je tomu povždy, bylo tomu a bude od věků do věků.

Akt Stvoření byl tak jedinečným projevem Ducha a Jeho tvůrčí energie, že musel zanechat v celém Stvoření nehynoucí památku tohoto věkovitého, nikdy neskončeného úsilí. Hmota, jež uposlechla při svém vlastním zrodu rozkazu Ducha, povelu Myšlenky, nese ve svém samotném jádře odraz avýraz tvůrčí Myšlenky, představující nezkrotnou a nevýslovně mohutnou energii. Hmota vyjadřuje tento odraz a Výraz Myšlenky rovněž v nespočetných formách, v nichž se vyskytuje. Vývoj naší Země, určený neměnným Božím Zákonem, je toho rovněž dokladem; každá jeho fáze, ať je známa či dosud neznáma, nese stopy Tvůrčovy ruky-každá forma jejího povrchu mluví o Jeho nedozítné moudrosti, každý živočich je dokladem Jeho nevyčerpatelné tvůrčí fantasie. Vše, co jest, vykazuje tyto nespočetné a všudypřítomné Stopy svého Tvůrce a Uchovatele.

Duše, jež dovede na Tváři Země číst a sledovat tuto Boží stopu, splývá šťastně s veškerenstvím Jeho Stvoření a s Jeho Zákonem. Jen zoufale bloudící duše hledají korečně v knize Přírody popření Božího Zákonu; příroda se však jejich neúspěšnému úsilí samovolně vymyká a vzpírá, zanechávajíc tyto duše před největšími a pro ně neřešitelnými záhadami s prázdnými rukama.

To, co čteme v Tváři naší Matky země, je tak jasné, jako byl jasný úmysl Tvůrcův na počátku Stvoření. Kdo by nedovedl tato slova vnímat, nechť nekálí radost z jejich pochopení ostatním bližním. Není zde jinotajů; řeč Tváře naší Země je přímá a většinou duší srozumitelná:

"Čti, člověče, povoláný k životu v mém klíně, z mé Tváře slova lásky a útěchy, slova plná porozumění a obdivu k dílu Stvořitelovu!

Já, jako moje nespočetné sestry v celém Veškerenstvu, poslouchám ukázněně Zákona svého Tvůrce, neboť jsem Jím byla stvořena a Jemu vdečím za vše co mám. A není toho málo, co mi dal. Dal mi sounáležitost se Svým Veškerenstvím Světů, dal mi privilegium podléhat Svému universálnímu Zákonu, dal mi potěšení žít všechno živoucí Stvoření, Jím v život vyvolané, dal mi konečně osud být vlastní nespočetných duší lidských, Jeho neomylnou Vůli do mých příbytků vysílaných. Není málo ani toho, co mě Svrchovaný uložil, ale ráda to vše nesu, nikoliv jako břímě, ale jako vyznamenání. Čti proto, duše všelijaká z mé Tváře tato slova, jež do ní vepsal sám Pán!

Já, Země, součást nekonečného Všemíra, svědčím o nekonečnosti svého Tvůrce nadšeně a pokorně, podobně jako všechny ostatní Světy Jeho Veškerenstva. Není většího potěšení a vábnější výsady nad tuto; svědčit mlčky a pokorně stejně jako v nadšené sdílné extasi o Jeho Velikosti, o Jeho Všemoci, o Jeho Moudrosti. Mé hory i nížiny, jezera i moře vypovídají stále totéž, mé lesy i pouště šeptají píseň, opěvající svého Stvořitele, všelický tvor živoucí se koří Jeho Zákonu. Není jiného námětu, jenž by mohl vyplynout z tohoto nekonečného proudu oslavných písní, jimiž zvučí celý můj povrch i celé mé nitro. Toto je vznešený leitmotif neumdlévajících písní všeho Bytí na oslavu Stvoření:

Bůh je nekonečně velký, On stvořil Nebe i všechny Světy, Jeho Vůle triumfuje nad zbytky satanské vzpoury i na Tváři Země.

Jak ubohý by byl Tvor, Jím stvořený, jenž by ve své zaslepenosti chtěl Pána popírat! Usvědčují ho z bludu všechny hvězdy, celá Země, Vše, co jest! Tvář Země je poseta vráskami starostí o všechno Stvoření, perlí se slzami nad hříchy duší zbloudilých, leč vyjasňuje se zároveň úsměvem z vykoupení, jež stojí přede dveřmi.

Může nepochopit duše citlivá slova, vepsaná nesmazatelně do Tváře naší Země? Může do ní hledět nechápavě a necitelně? Celá Země, tento nesmírný komplex neživé i živé, vždy produhovnělé hmoty spolu s lidským rodem, jemuž byla dána Planeta za dočasnou vlast, hovoří jasně o Pravdě Stvoření, o hříchu a jeho vykoupení. Ona spěje vstříc svému Světlu nezadržitelně, neboť i její osud je předem neomylně stanoven - ona nabádá své neposlušné a zatvrzelé dítky k návratu do náruče Boží, odkud všechny vyšly. Uposlechnou tohoto volání všechny, nebo některé z nich zvolí ještě chmurnou cestu Nicoty a ztracení?"

RAFAEL

0 0 0 0 0 0

DEMONSTRACE KRAJNÍ STUDENTSKÉ LEVICE, k nimž došlo v Curychu na vysoké škole architektury ETH a na psychologické fakultě university nepřekvapily ty, kteří znají pracovní metody marxistických bojůvek na příklad z vlastního domova. Síla nepatrné hršky organisátorů znásobí se šikovnými hesly a agitací ve jménu pokroku, spravedlnosti a lidskosti téměř podle potřeby. Proti těmto samozřejmým heslům nelze protestovat. Rozpálené mladé hlavy ovšem pochopitelně neví, co se za nimi v tomto případě ve skutečnosti skrývá. Nemají ani tušení o tom, že jejich českoslovenští kolegové, po konkrétních zkušenostech, nazývají totéž naopak zpátečnictvím, nelidskostí a nespravedlností. Ani kdyby se jim to někdo pokusil vysvětlit - neverili by tomu.

Curyšské kravaly nejsou první akce tohoto druhu. Odstrašujícím příkladem jsou poměry na "Svobodné universitě" v Západním Berlíně, kterou prakticky ovládly "Rudé buňky" (Rote Zellen). Demokratický řád nepočítá s možností intrik urči - tého druhu a nemá proti nim obrany. A tak byl v Berlíně "demokraticky" zvolen do čela ústavu extrémní levičák, bývalý asistent, a "demokratické" fakultní rady terorizují zcela nedemokraticky profesory, docenty i posluchače, kteří si dovolí být jiného názoru nežli páni na druhé straně berlínské zdi.

Co dělat? Věříme, že si demokratické síly nakonec najdou cestu jak přivést věci na správnou míru. Jedno je však dobře si uvědomit. Zpravidla se v podobných případech volá po použití násilí - a často nezbyvá opravdu nic jiného. Jenomže jaký je výsledek? Jak těžké, ba leckdy nemožné je přesvědčit člověka o tom, že nemá pravdu, jestliže se již jednou angažoval a rozjel, jestliže se již dokonce poznamenal přinesenou obětí a již tedy k něčemu patří. Jak je důležité, aby kladné síly pracovaly již tam, kde člověk začíná, a nenechávaly ho tu na pospas jen jedné straně - kterou je vždy ta rudá. Aby pracovaly a angažovaly se stále, v drobných diskusích, v osobním styku - a osobním příkladem. Aby se, prostě, podle zákona evangelií, věnovaly bližnímu nejméně tak-jako sobě.

0 0 0